

***LES TAULETES DIGITALS A LES UNITATS DOCENTS
DEL CENTRE EDUCATIU L'ALZINA***

ÍNDEX

DADES GENERALS I LOCALITZACIÓ DEL CENTRE	1
DESCRIPCIÓ DEL CENTRE	1
DESCRIPCIÓ DE L'ALUMNAT	2
ORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA.....	3
PROFESSORAT IMPLICAT	3
NIVELLS EDUCATIUS ALS QUE ES DIRIGEIX EL PROJECTE	4
DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE.....	4
PROCÉS DE DISSENY, DESENVOLUPAMENT, IMPLEMENTACIÓ I AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA	4
ORIGEN DE LA PROPOSTA.....	4
JUSTIFICACIÓ	4
OBJECTIUS A ASSOLIR I COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR	6
OBJECTIUS	6
COMPETÈNCIES	6
PROCÉS DE DISSENY I IMPLEMENTACIÓ.....	7
ASPECTES GENERALS	7
PROFESSORAT.....	8
ALUMNAT	8
PLANIFICACIÓ	9
AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA.....	10
AVALUACIÓ FASE PRÈVIA	10
AVALUACIÓ DURANT EL PROCÉS.....	11
AVALUACIÓ FINAL.....	12
CONCLUSIONS.....	13
ANNEXOS.....	14

DADES GENERALS I LOCALITZACIÓ

Nom del centre: Centre Educatiu l'Alzina

Adreça: C\Garraf, camí del Bon Retorn, s/n

Codi Postal: 08184

Població: Palau-solità i Plegamans (Barcelona)

Titularitat: Pública

Codi del centre: 08065573

Tel: 93/8639252

Web: agora.xtec.cat/esc-cealzina

DESCRIPCIÓ DEL CENTRE

És un centre de Justícia Juvenil que depèn del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Les finalitats del centre són les d'acollir a menors i joves amb edats compreses preferentment entre els 16 i 21 anys. El seu ingrés es produeix a través d'una mesura judicial en règim tancat o semiobert. El 95 % dels menors i joves es troben en règim tancat. I finalment la integració social.

El nostre centre està considerat com un centre d'alta seguretat, degut a que els menors i joves que ingressen ho fan per haver comès delictes greus o molt greus, o ser conflictius en altres centres. També ingressen en el nostre centre menors i joves de forma cautelar, que, donada la tipologia del delicte, es preveu que el seu internament serà llarg.

És fàcil imaginar-se com es un centre de justícia juvenil a nivell d'infraestructures i el sistema organitzatiu i més si aquest és un centre d'alta contenció: tanques perimetrals altes, un marc normatiu bastant estricte, agrupacions en unitats de convivència segons edats i nivell d'adaptació i compliment del seu programa educatiu, membres de seguretat, un control exhaustiu i fortes mesures de seguretat, diferents professionals (educadors, mestres, monitors de tallers ocupacionals, personal sanitari, personal de manteniment i auxiliar, psicòlegs, treballadors socials,...).

No pretenem cansar amb lleis, reglaments i circulars sobre finalitats, funcions i organització dels centres de justícia juvenil, ja que la base de l'organització d'aquests es fonamenten en els principis que es deriven d'aquestes normatives. Només cal dir que dins del centre conviuen diferents enfoc educatius: educació formal, no formal i informal, cadascun d'ells representats per diferents agents educatius.

Es propi d'educadors socials i psicòlegs l'aplicació de programes educatius i de tractaments.

L'educació informal és pròpia de las relaciones de convivència i l'entendre la institució en el seu conjunt com un model que educa.

En el cas de l'educació reglada es van crear les Unitats Docents per donar resposta i cobrir las necessitats de formació en tots els centres de justícia de Catalunya. Es dona la paradoxa que la Unitat Docent (Escola) està emmarcada dins d'una altra organització que a vegades té dinàmiques i lògiques diferents: Seguretat/ formació.

La interdisciplinarietat i les decisions col·legiades en la presa de decisions és una de les característiques que es recullen en el projecte educatiu del centre.

Les tres formes han d'actuar de forma complementaria en pro de la formació integral dels joves, objectiu final que persegueix la institució.

DESCRIPCIÓ DE L'ALUMNAT

Els joves que ens arriben al centre, ho fan amb nivells d'aprenentatges i nivells culturals molt diferents entre si. Aquest fet afegeix un plus de dificultat a l'hora d'atendre totes les necessitats educatives, personals i col·lectives dins de les aules de l'escola.

Aquest alumnat, també té la característica en la seva gran majoria, que provenen d'un fracàs escolar repetit durant la seva etapa educativa, així com una baixa motivació i interès vers tot allò que fa referència a la seva formació i/o estudis reglats. A aquest fet, cal afegir-hi que molts d'ells tenen conductes disruptives dins de l'aula.

També cal dir que la majoria dels joves que hi ha internats al centre provenen d'altres cultures com l'àrab, orientals,... malgrat que, òbviament, també hi ha joves de l'Estat Espanyol.

ORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA

A les aules de la Unitat Docent assisteixen tots els joves internats. Consta de vuit aules per atendre a la totalitat dels alumnes del centre. El número màxim d'alumnes per aula és de 6. La distribució d'aquests es realitza a partir del seu nivell acadèmic, detectat en la prova de nivell que realitzen els alumnes quan arriben al centre.

Els nivells curriculars s'agrupen de la següent manera:

- Cicle 1:
  - ESO.
  - Reforç de les àrees instrumentals.

- Cicle 2:
  - Alfabetització, neoelectors i castellà i català per a estrangers.
  - Batxillerat a distància amb l'Institut Obert de Catalunya (IOC).
  - Formació de Persones Adultes (GESO).
  - Cicles Formatius a distància amb l'Institut Obert de Catalunya (IOC).

PROFESSORAT IMPLICAT

L'experiència implica tots els membres del claustre però de manera especial el coordinadors del projecte (**Xavier Iturbe** i **Macarena Pedrero**) que seran els responsables de la seva implementació.

Tant els membres del claustre com el coordinadors del projecte "les tauletes digitals a les unitats docents del C.E. l'Alzina" tenen la suficient experiència en la integració de les TIC en aules de centres de justícia juvenil, ja que des de fa anys les nostres aules estan dotades de terminals lleugers i pissarres digitals per tal que tots els alumnes tinguin a la seva disposició totes les eines digitals possibles i disponibles dins del centre. Tota aquesta experiència prèvia caldrà valorar-la per si es podrà transferir d'una manera o altra a la nova proposta digital dins del marc educatiu de les aules.

Donada l'organització interna del claustre i de l'escola (aquesta està dividida en dos cicles) es faran dos grups de treball corresponents a aquesta distribució, ja que els nivells acadèmics dels destinataris i els temes a treballar seran molt diferents un de l'altre. Malgrat tot, sí que cal dir que hi haurà tasques comunes en les que es resoldran dubtes de tot tipus i es prendran decisions en les que es veuran implicats ambdós grups.

És per això que més endavant s'especificaran els dos treballs per separat per tal de tenir una mostra representativa més àmplia respecte a la proposta per part del Departament d'Ensenyament.

NIVELLS EDUCATIUS ALS QUE ES DIRIGEIX EL PROJECTE

L'experiència és d'àmbit global i s'adreça a gran part de l'alumnat del centre (des del grup de neoelectors, als joves que estan cursant l'ESO). En tractar-se d'un centre de justícia juvenil on hi ha un alumnat força itinerant i amb unes històries vitals de fracàs escolar que marquen molt la seva predisposició i implicació en les aules, cal buscar, en tot moment, eines noves i motivadores per tal de poder atrapar als joves en el seu propi procés d'aprenentatge.

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Aquesta experiència es basa en la integració la tauleta digital, com a eina de treball en tots els nivells i àmbits de l'escola (sistema "one to one"). El professorat, però, no en podrà disposar, ja que la cessió d'aquestes només és de 5 tauletes. Aquesta tecnologia es combinarà amb pissarres digitals i terminals lleugers a cada aula.

Per tal de treure'n el màxim rendiment i evitar-ne els inconvenients, es du a terme un pla de formació durant el trimestre anterior a l'aplicació dels projectes als professors que els durant a terme.

PROCÉS DE DISSENY, DESENVOLUPAMENT, IMPLEMENTACIÓ I AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

ORIGEN DE LA PROPOSTA

Durant el curs 2015-16, el C.E. l'Alzina, estableix una col·laboració amb la Fundació Pere Tarrés, per tal de poder dur a terme una sèrie d'activitats amb tauletes digitals a les aules. Després de fer una valoració molt positiva de l'experiència tant a nivell intern, com posteriorment al propi Departament d'Ensenyament a través des les trobades de coordinació TIC trimestrals i de l'exposició de l'experiència a la trobada anual de les Unitats Docents dels diferents Centres de Justícia Juvenil de Catalunya, aquest curs en el que ens trobem, se'ns fa la proposta des del propi Departament d'Ensenyament, de poder realitzar una projecte educatiu des de les nostres aules per tal de poder establir si seria una bona eina educativa dins dels nostres centres per tal de poder atendre als nostres alumnes.

JUSTIFICACIÓ

Cada un dels alumnes de les aules del C.E. l'Alzina, durant l'aplicació del projecte educatiu en qüestió, que es durà a terme durant el tercer trimestre, està previst que disposi d'una tauleta que li permeti accedir en tot moment a una gran quantitat de continguts educatius, buscar informació a pàgines web (offline), fer servir eines que potenciïn les seves capacitats, coneixements i creativitat i desplegar les seves competències.

Es busca que els alumnes a partir d'aquestes eines puguin preparar millor els treballs de classe, saber cercar i gestionar millor la informació, analitzar i resoldre problemes amb més facilitat, realitzar més i millor treball col·laboratiu i compartir àmpliament el coneixement amb els

companys. Amb la tauleta, els alumnes haurien de ser capaços d'explorar un món d'idees i continguts i de trencar els límits físics de l'aula i de les pròpies limitacions de la institució en la que tots plegats vivim i que ens marca tant la manera de treballar.

El sistema "one to one" (1 dispositiu, 1 alumne) possibilita la personalització i individualització dels processos d'ensenyament-aprenentatge i paral·lelament facilita i impulsa el treball en equip.

Paral·lelament, el professorat pot aplicar les TIC de forma dinàmica i utilitzar una gran quantitat de recursos gratuïts existents a la xarxa (prèvia descàrrega), adequar els processos d'ensenyament-aprenentatge de forma personal a cada alumne i fer servir variades metodologies que motivin, reforcin i fixin els aprenentatges.

Creiem que aquest tipus d'eina, donada les característiques específiques del nostre alumnat, pot ser molt útil per tal d'augmentar la seva motivació i interès i per millorar el seu propi aprenentatge.

El que ens diu la competència digital (*La competència en el tractament de la informació incorpora diferents habilitats, que van des de l'accés a la informació fins a la seva transmissió, tot usant distints suports, incloent-hi la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació com a element essencial per informar-se, aprendre i comunicar-se*) i atenent a les característiques del nostre alumnat i el nostre centre, podem concloure que cal tenir present que hi ha factors personals, escolars i socioculturals que poden determinar la manera d'accedir i processar la informació i que, per tant, el professorat ha de ser sensible a la diversitat de maneres de fer amb les què es pot trobar.

Aquesta competència es desenvolupa en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació, amb l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzin (oral, imprès, audiovisual, digital), però cal tenir present el fet que dins del propi centre l'accés per realitzar aquest seguit de tasques és molt més limitat que en d'altres centres, ja que no hi ha un accés directe a Internet, fet que a priori, i donades les característiques de l'eina, creiem limitarà l'ús de la mateixa. És per això que s'haurà de fer una feina prèvia al propi ús a l'aula, no només de provar amb anterioritat la tauleta, sinó, a més a més, de descarregar i comprovar que les aplicacions funcionin sense connexió d'Internet.

Transformar la informació en coneixement exigeix un acompanyament per part dels mestres que faciliti el domini de les destreses relacionades amb el raonament per organitzar-la, relacionar-la, analitzar-la, sintetitzar-la i fer inferències i deduccions de distint nivell de. Significa, així mateix, comunicar la informació i els coneixements adquirits emprant, de manera creativa, recursos expressius que incorporin, no solament diferents llenguatges i tècniques específiques, sinó també les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació.

Per ser competent en aquest àmbit també s'han de mobilitzar estratègies d'ús davant els canvis de programari i maquinari que van sorgint, així com fer un ús habitual dels recursos tecnològics disponibles per resoldre situacions reals (d'aprenentatge, treball, oci...) de manera eficient. En especial, cal tenir en compte que els textos no són lineals (hipertext), interactius i en format multimèdia, la qual cosa exigeix l'ús de diferents tipus de processos de comprensió i de variades estratègies per al seu ús en diferents contextos comunicatius, que la mateixa tecnologia potencia.

En síntesi, el tractament de la informació i la competència digital implica anar desenvolupant metodologies de treball que afavoreixin que els joves puguin esdevenir persones autònomes, eficaces, responsables, crítiques i reflexives en la selecció, tractament i utilització de la informació i les seves fonts, en diferents suports i tecnologies. També ha de potenciar les actituds crítiques i reflexives en la valoració de la informació disponible, contrastant-la quan calgui, i respectar les normes de conducta acordades socialment per regular l'ús de la informació.

OBJECTIUS A ASSOLIR I COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR

OBJECTIUS

Àmbit pedagògic-didàctic

- Aconseguir l'èxit escolar amb l'aplicació d'un model pedagògic innovador i eficient que aprofiti de forma òptima i coherent els recursos disponibles i les propostes didàctiques encaminades a incrementar la motivació i al desplegament òptim de les potencialitats de l'alumnat .
- Aplicar un model d'ensenyament personalitzat que permeti que l'alumne se situï al centre de l'aprenentatge.

COMPETÈNCIES

- Iniciar un procés positiu vers la competència digital i la utilització responsable dels dispositius mòbils més enllà del propi oci.
- Desplegar al màxim les competències transversals: Treball en equip, autonomia personal, pensament crític i presa de decisions.

De manera més concreta, s'espera que els alumnes adquireixin competència en:

Recerca, selecció d'informació i creació de continguts:

Documents amb imatges, taules, gràfics...

Captura, edició i publicació de continguts audiovisuals.

Treball col·laboratiu.

Accés a recursos digitals (mapes, bases de dades, activitats off-line, codis QR...)

Tècniques d'estudi: ús d'aplicacions per al subratllat de documents digitals, elaboració de mapes conceptuals, esquemes...

PROCÉS DE DISSENY I IMPLEMENTACIÓ

Per dur a terme aquesta experiència, s'han pres en consideració una sèrie d'aspectes que poden representar l'èxit o el fracàs de la seva implementació i que requereixen la presa de decisions estratègiques.

Algunes d'aquestes decisions tenen un caràcter general i altres afecten de manera directa els diferents cicles de l'escola del Centre Educatiu l'Alzina. La concreció i implementació d'aquestes decisions són les que defineixen el nostre projecte.

ASPECTES GENERALS

Modalitat 1x1: Que cada alumne disposi de la seva pròpia tauleta permet treure'n el màxim rendiment, utilitzar-la en qualsevol moment i tenir tots els alumnes del grup treballant a l'hora.

Connectivitat: Donada la naturalesa i característiques del nostre centre, la connexió a la xarxa d'Internet no és possible per motius de seguretat. És per això, que caldrà preveure amb antelació tots els materials i recursos necessaris, essent aquests tots per treballar off-line. Així com anticipar els possibles inconvenients o problemes que ens podem anar trobant.

Propietat de les tauletes: Els dispositius són una cessió de M-Schools a través del Departament d'Ensenyament. Per tant, els alumnes han de prendre consciència de:

- o Ser responsables de la seva conservació i bon ús.
- o No modificar la configuració ni els materials que hi hagi a la pròpia tauleta, ja que aquesta serà utilitzada per altres joves.

Gestió d'un gran nombre de dispositius i usuaris per part del centre: Els mestres responsables (Macarena Pedrero i Xavier Iturbe) assumeixen la de feina i la responsabilitat de revisar, instal·lar i adequar les tauletes a les demandes dels propis mestres. Per tal de reduir tant com es pugui aquests efectes es busquen solucions :

- o Uniformitzar els aparells.

- o Configuració dels dispositius de forma eficient.
- o Creació i configuració dels comptes d'usuaris i grups dins d'un domini propi del centre.
- o Ús restringit i gestió centralitzada de contrasenyes.

Learningcurve: Cal tenir en compte que quan en una organització s'implementa una nova tecnologia, es passa unes fases perfectament estudiades:

- **Iniciació:** Alguns professors seran els que lideraran el procés perquè tenen més domini de l'eina i més seguretat per aplicar-la a l'aula. Segurament n'hi haurà que utilitzaran menys o amb més dificultat el dispositiu.
- **Contagi:** En aquesta fase s'estén com una taca d'oli la utilització del dispositiu i l'entusiasme s'escampa per l'organització.
- **Control:** Aquest és un moment clau per mantenir el projecte i fer-lo sostenible. Si no es fixa el desplegament i es produeix un creixement desmesurat i descontrolat, es corre el perill de retrocés.

PROFESSORAT

Transversalitat: Ús de les tauletes en totes les matèries i per part de tot el professorat. Per aconseguir-ho cal:

- Formació del professorat
- Intercanvi d'experiències entre els professors
- **Selecció de materials curriculars digitals:** Tenint en compte la qualitat dels continguts, l'adequació al dispositiu, la flexibilitat, ...

ALUMNAT

Formació inicial bàsica en l'ús educatiu de les tauletes, la seva conservació, l'aplicació d'Apps i recursos... Caldrà dedicar-hi un temps suficient i específic.

Ús responsable dels aparells: Els alumnes han de tenir clar que la tauleta és una eina de treball i estudi, no pas una joguina. S'hauran de buscar mecanismes perquè aprenguin a fer-ne un ús racional i controlat.

PLANIFICACIÓ

A principis del segon trimestre del curs actual (2016-2017), el coordinador TIC-TAC del centre, rep un correu des de l'àrea TAC a través de la nostra referent al Departament d'Ensenyament (Ariadna Corbera) des d'on es fa la proposta de poder realitzar un projecte de treball amb tauletes dins de les aules de Justícia Juvenil, aprofitant una experiència anterior durant el curs 2015-2016, en la que es va dur a terme una activitat puntual, on en els enllaços que hi ha a continuació es poden veure referenciades aquestes activitats.

- <http://www.youtube.com/embed/CrWEP-CNK04>
- <http://agora.xtec.cat/esc-cealzina/general/jornades-daprenentatge-amb-tablets-i-la-fundacio-pere-tarres/>

Un cop acceptat l'encàrrec, es proposa des de la coordinació TIC-TAC a la mestra Macarena Pedrero, poder coordinar el projecte de forma conjunta.

A partir d'aquest moment, es proposa a la resta del claustre la seva adhesió al projecte per tal de dur-lo a terme de forma conjunta.

És aleshores quan, des de la coordinació del projecte s'estableixen les bases d'aquest, per tal de donar-li un marc teòric i pràctic, el qual ens pugui servir com a referència de cara a la justificació, realització i posterior avaluació d'aquest per fer-ne entrega al Departament d'Ensenyament.

Ens vam organitzar en dos grups de treball, corresponent a l'organització interna de l'escola, on es decideix que cadascun dels grups realitzarà un projecte de treball diferent per tal d'adequar-se a les característiques pròpies de l'alumnat, així doncs els projectes que es duran a terme són:

- **Dalí.**
- **La poesia escrita per dones.**

Aleshores s'estableix un calendari de treball on es marquen els diferents objectius temporals així com les tasques a realitzar per cadascun dels grups i també per part dels coordinadors del projecte.

Tasques a realitzar per part del professorat:

- Recerca d'Apps atenent els següents criteris:
  - Disponibilitat: Gratuïta.
  - Connexió: Han de funcionar off-line.
  - Punts forts.
  - Punts dèbils.
  - Dificultats d'ús: És important anticipar els possibles problemes a l'aula.
  - Utilitat: Objectiu pel qual se'n farà ús.
- Testejar aquestes App's.

- Programar el projecte tenint en compte l'ús de les tauletes.
- Dissenyar les activitats pròpies amb les tauletes.
- Mostrar les activitats proposades als coordinadors.
- Realitzar Roles-playing amb els mestres i coordinadors.
- Fer l'avaluació del projecte de forma individual i grupal.

Tasques a realitzar per part des coordinadors:

- Elaborar el projecte sobre l'ús de les tauletes a les aules de Justícia Juvenil.
- Elaborar el calendari de treball amb els mestres.
- Coordinar les reunions de treball amb els diferents grups.
- Atendre els dubtes i peticions dels mestres.
- Facilitar informació, App's, contactes... al grup de mestres.
- Recollir tota la informació generada als diferents grups de treball.
- Coordinar els diferents Roles-Playing que es duran a terme.
- Fer l'avaluació del projecte.
- Fer el seguiment de l'elaboració dels projectes.

AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

AVALUACIÓ FASE PRÈVIA

Avaluació tasques docents:

Pel que fa a l'elecció de la APP's creiem que la feina realitzada per part dels mestres, així com del seu testeig pensant en les activitats que ells realitzaran, els ha servit per poder escollir amb un major criteri quina era l'APP que responia millor a les seves necessitats atenent el contingut a treballar.

Seguint amb aquesta elecció, el fet de poder compartir les seves recerques, eleccions i els motius pels quals han seleccionat i/o descartat les APP's testejades, ha fet possible que, entre els propis docents, s'hagi establert una comunicació de valoració i aprofundiment en l'ús de les pròpies activitats i recursos necessaris per dur-les a terme.

Així mateix, creiem que el fet de poder tenir l'espai per poder explicar com realitzaran l'activitat entre ells mateixos, ha estat positiu per tal de poder veure pros i contres de la confecció de la pròpia activitat, i preveient i millorant possibles mancances o problemes.

Donada la «novetat» en l'ús d'aquesta eina i el fet de no tenir l'hàbit, ni la perspectiva de treball amb aquest recurs, ha suposat un neguit per part dels propis docents a l'hora de programar les activitats a realitzar, però a mesura que es succeïen les reunions, les setmanes i el projecte

anava agafant forma, aquest neguit ha anat disminuint. També ha suposat un esforç extra en quan al temps de dedicació i un sobre esforç per tal de poder elaborar aquest futur projecte.

Avaluació tasques coordinadors del projecte:

L'elaboració del calendari de treball, va facilitar l'organització entre els diferents grups de treball docent i els propis coordinadors per a resoldre dubtes i poder anar donant forma, fer el seguiment de l'elaboració dels projectes i les activitats d'aula, així com possibilitar les activitats d'aprenentatge amb els docents per a iniciar de la millor forma possible els diferents projectes.

Les reunions dutes a terme han facilitat la possibilitat de poder compartir informacions i resoldre dubtes entre els diferents docents del claustre i els coordinadors del projecte, reduint així el volum inicial de feina de cerca i testeig de les diferents App's.

Un aspecte que considerem molt positiu, ha estat la realització dels diferents Roles-Playing realitzats en diverses ocasions i amb mestres diferents per tal de poder preveure diferents situacions i problemàtiques, tan a nivell metodològic, tecnològic, organitzatiu,... derivat de la pròpia eina i així poder trobar de forma col·laborativa, diferents estratègies per resoldre aquestes situacions.

AVALUACIÓ DURANT EL PROCÉS

Avaluació dels alumnes

Al final de cada sessió es valoraven 3 ítems de cada alumne:

- Actitud
- Treball
- Participació

En tot moment els alumnes han estat conscients de quina era la seva valoració de cada sessió i aquells aspectes que havien de millorar si és que era el cas. Aquesta avaluació ha estat contínua durant tot el procés d'aprenentatge i ús de les tauletes, d'aquesta manera, els joves i els mestres han pogut veure l'evolució de cadascun dels diferents joves.

Creiem que és important el fet d'avaluar de forma constant i diària per tal de facilitar la millora i l'evolució per part dels joves, així com el fet de fer coneixedors i partícips, als alumnes en tot moment.

Avaluació dels mestres:

Al final de cada sessió els mestres que han dut a terme la sessió fan una avaluació qualitativa per tal de valorar si cal fer algun canvi per millorar algun aspecte de les properes sessions del projecte.

AVALUACIÓ FINAL

Es realitza al finalitzar els projectes d'ús de les tauletes i de la seva implementació a l'aula a diferents nivells (alumnes, professorat, coordinadors del projecte i direcció del centre) per tal de copsar-ne al màxim tots els detalls i poder, així, obtenir una avaluació des de diferents àmbits i punts de vista.

- **PROFESSORAT**: Posada en comú dels diferents aspectes positius i negatius del projecte, de la seva implementació de l'ús de les tauletes.

Així doncs les conclusions són les següents:

- Aspectes negatius:
  - L'actualització de les tauletes ha provocat en algun moment que alguna aplicació no ha funcionat correctament quan s'han hagut d'utilitzar.
  - Hagués calgut alguna formació més àmplia sobre les possibilitats didàctiques de les tauletes, així com recursos ja testejats d'Apps que funcionessin sense l'ús d'Internet.
  - No tenir Internet limita les possibilitats d'ús de l'eina. Per tant, es fa necessària una major previsió i testeig de les App's a utilitzar, el que requereix un major temps de preparació.
  - El temps de preparació ha de ser prou ampli per poder garantir el perfecte funcionament de les tauletes. Això ha arribat a sobrecarregar en excés la feina dels mestres.
  - L'ús d'Apps que no són pròpies de la tauleta, dificulten el seu ús pel fet de no tenir Internet.
- Aspectes positius:
  - Aquesta eina facilita la relació entre els continguts curriculars i la realitat.
  - És una eina molt motivadora.
  - Respecta els ritmes individuals d'aprenentatge, capacitats i habilitats.
  - Milloren l'autoestima dels joves.
  - Afavoreixen la socialització.
  - Faciliten el treball en grups cooperatius i per tant, heterogenis.
  - Contribueixen a un major desenvolupament d'hàbits de treball individual i col·lectiu.
  - Mostra la possibilitat d'ús educatiu a una eina que habitualment és considerada d'oci.
  - Estructura l'ordre mental vers l'entorn digital.
  - Canvia la dinàmica habitual de treball dins de les aules.
  - Ofereix unes eines de treball que habitualment no estan a l'abast dels joves.
  - Milloren l'autonomia dels joves a l'hora de treballar.

- **ALUMNES:** l'avaluació es fa a través d'un qüestionari anònim i les conclusions principals són les següents:
  - o Aspectes negatius:
    - La temporalització diària de l'ús de les tauletes se'ls ha fet una mica pesat.
    - Haver centrat les activitats en un únic projecte.
    - La manca de recursos personals i referents a aspectes més tecnològics ha fet, en certs moments, que alguns dels joves es possessin més neguitosos.
    - En un primer moment, el canviar de dinàmica i d'eina de treball habitual, també ha provocat un cert neguit en alguns joves.
  - Aspectes positius:
    - Gran motivació i implicació per realitzar les activitats amb una eina tecnològica nova.
    - Canvi de dinàmica i agrupacions ha agradat molt a la majoria de joves.
    - Ús de diferents eines de treball dins d'un mateix recurs.
    - Visió positiva d'aprenentatge.
    - Autoavaluar-se a través de la gravació de les sessions.

CONCLUSIONS

Després de la implementació del projecte i la seva posterior valoració, caldrà veure si és una eina viable de cara a poder-la utilitzar en propers projectes/cursos a les aules de Justícia Juvenil, atenent les condicions actuals en les que estem treballant, les quals no són ni bones, ni dolentes, sinó simplement suficientment diferents com per a que aquesta tasca mereixi una bona planificació, avaluació i valoració d'aspectes positius i negatius per tal de decidir si val la pena o no, l'esforç que aquesta proposta requereix.

Un cop finalitzat el projecte valorem que aquesta eina és molt útil per a seguir utilitzant dins de les nostres aules. Els aspectes positius vers els joves han estat molt satisfactoris i enriquidors atenent als següents aspectes:

- S'han creat a les aules unes dinàmiques de treball diferents a les habituals i aquestes han afavorit el treball grupal.
- Realització d'agrupacions de diferents nivells.
- Tothom ha pogut interactuar amb la tauleta i el projecte independentment de les seves capacitats
- Les aplicacions eren fàcilment adaptables a tots els joves.
- Amplien el sentit del propi projecte fent-lo molt més vivencial, proper i significatiu pel jove.
- La tauleta amplia les possibilitats de treball a l'hora de plantejar qualsevol altre projecte educatiu que es vulgui dur a terme.

Creiem que és important remarcar la importància que l'eina tecnològica no ha de ser el que marqui el projecte, sinó que aquesta s'ha d'adaptar i incloure al projecte, programació o activitats plantejades. Ja que entenem que d'aquesta manera el treball amb la tauleta pren més sentit.

En un primer moment, vam creure que el fet de no tenir connexió a Internet, seria un handicap que limitaria el treball amb la tauleta, però si les activitats a realitzar estan ben estructurats és relativament fàcil adaptar-les per a que l'ús d'aquesta sigui un èxit.

ANNEXOS

PARAULES DE DONA

PALABRAS DE MUJER

WOMAN WORDS

<http://www.playgroundmag.net/noticias/actualidad/poesia-secreta-mortal-mujeres-afgas 0 1298870111.html>

"Me atrevería a aventurar que Anónimo, que tantos poemas escribió sin firmarlos, era a menudo una mujer". Virginia Woolf.

INDEX

1. Justificació

2. Objectius

3.- Metodologia

4.- Activitats

5.- Recursos pedagògics

6.- Avaluació

7.- Annexos

1. JUSTIFICACIÓ.

El text poètic és un dels millors instruments per potenciar la creativitat individual i descobrir les possibilitats d'expressió que ofereix la paraula i aprendre a relacionar paraules i sensacions.

Per això, la poesia és un bon recurs per a treballar el llenguatge i a la vegada els valors amb els alumnes.

Ens permet treballar, a partir del sentit figurat de les paraules, d'una forma més lliure i acostar-nos a les emocions i a partir d'aquí als valors.

Per tal d'apropar la poesia a l'alumnat d'una forma vivencial i motivadora, en què l'alumne no sigui només un receptor passiu d'aquesta, el fil conductor serà treballar el tema del gènere a partir de la poesia escrita per dones. Per aconseguir que el projecte sigui més motivador i estimulador es farà ús de recursos digitals, que permetin a l'alumne fer-se seva la poesia i poder jugar i gaudir de la mateixa.

2.- OBJECTIUS

- A nivell de continguts:

- Donar a conèixer i valorar la poesia escrita per dones en el segle XX.
- Interpretar i comentar de forma adequada l'audició de poemes musicalitzats i cançons escrites per dones.
- Fomentar el gust per la lectura del gènere poètic.
- Visualitzar el treball i la presència de les dones en l'àmbit literari.
- Reconèixer els estereotips sexistes existents a la literatura i en els materials didàctics.
- Reflexionar sobre el llenguatge sexista.
- Desenvolupar competències per a identificar tòpics sexistes i potenciar habilitats per rebutjar-los i evitar-los.
- Tenir consciència dels obstacles que, al llarg de la història, s'han trobat les dones en el seu ple desenvolupament i reflexionar sobre les possibles causes.
- Interpretar i comentar de forma adequada textos de les obres més representatives de la poesia femenina al s.XX.
- Lectura en veu alta d'un o varis poemes seleccionats anteriorment.
- Realitzar la comprensió dels poemes: vocabulari, girs, expressions...
- Relacionar la poesia amb els temes transversals del currículum, en aquest cas, l'educació per la igualtat de gènere.
- Introduir la traducció visual dels poemes com a una potent estratègia de lectura comprensiva.

- Expressar i compartir els sentiments, emocions...que ens transmeten certs poemes de forma visual a partir de la construcció de petites representacions gràfiques.
- Potenciar el treball comparatiu de textos com a base per al desenvolupament de la interpretació.

- A nivell de tecnologies.

- Integrar la tauleta en el procés educatiu per tal de millorar els aprenentatges.

Conèixer les funcions i utilitats de la tauleta.

Fer un bon ús del material tecnològic utilitzat.

Apropar els alumnes a noves formes i eines de treball.

3.- METODOLOGIA.

La metodologia d'aquest projecte parteix de la construcció del coneixement de forma grupal, dinàmica, activa i participativa, respectant sempre la individualitat i singularitat de cada alumne.

Partirem de la poesia escrita per dones per treballar la igualtat de gènere i per prendre consciència de les injustes relacions de gènere existents en la societat. Per tant s'ha procurat escollir poemes que ofereixin una imatge no estereotipada dels sexes, dels seus comportaments i de les seves expectatives, tot això partint de les característiques preconcebudes dels propis alumnes per anar desgranant i fragmentant aquestes idees tan arraigades que existeixen en ells. D'aquí que la idea de fragmentació de la que parlem passa per la generació de conflictes, de tal manera, que si l'alumne vivencia el conflicte entre la realitat descoberta i la seva forma de pensar es veu impulsat a replantejar-se els seus punts de vista.

Treballar a partir de la literatura escrita per dones proporcionarà als alumnes la visualització de les mateixes i el que diu A. Mañeru, 1992:

“Valorar la creació artística como una aventura accesible a hombres y mujeres y que unos y otros se han lanzado a ella desde distintas perspectivas, posibilidades y limitaciones”

Amb la intenció de provocar canvis metodològics i introduir noves eines en el procés d'aprenentatge dels alumnes, l'eina de treball principal durant el projecte seran les tauletes. L'ús d'aquestes, contribueix a la modificació de les metodologies a utilitzar a l'aula. Facilitant la relació dels continguts curriculars amb la realitat, captant l'atenció de l'alumnat, atorgant un major protagonisme als alumnes (aprenentatge personalitzat), respectant els seus ritmes d'aprenentatge, les seves capacitats i habilitats, afavorint l'autonomia/creativitat i la millora de la seva autoestima. Afavorint també la seva socialització quan el jove ensenya i comparteix amb la resta del grup-classe.

Per al bon desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge ens basarem en aquests principis pedagògics:

- Aprenentatge significatiu. Facilitar l'aprenentatge partint de coneixements i experiències prèvies.
- Intentarem que l'alumne sigui el protagonista del seu propi aprenentatge, practicant o aplicant els coneixements adquirits. Davant de les característiques dels nostres alumnes el reforç positiu serà una estratègia metodològica permanent i bàsica per al bon funcionament de l'activitat i per l'adquisició dels nous aprenentatges.

4.- ACTIVITATS

4.1.- Activitats prèvies al projecte

Activitat 1: Introducció del projecte i ús de la tauleta

En aquesta activitat es farà una introducció del projecte, explicant quina serà la seva temàtica, la metodologia de treball que farem servir i els objectius a assolir.

S'explicarà el funcionament general de la tauleta i del vocabulari específic de la mateixa i es presentaran les diferents App's que s'utilitzaran a les activitats.

Els alumnes faran una primera presa de contacte amb les tauletes i podran, per parelles, conèixer i familiaritzar-se amb elles.

Aplicació per la tauleta:

- Totes les aplicacions a utilitzar durant el projecte.

Objectius de l'activitat:

- Conèixer competències digitals bàsiques referides a l'ús i cura de la tauleta.
- Participar amb un bon nivell d'implicació, en l'activitat d'aproximació inicial a les tauletes.
- Realitzar les activitats proposades.
- Aplicar els continguts treballats a la sessió.
- Reconèixer els diferents elements del dispositiu i associar-lo a les funcionalitats, utilitzar i associar el vocabulari
- Usar l'assaig i error per cercar solucions en les activitats d'exploració.
- Mostrar autonomia progressiva.

4.2.- Activitats de motivació

Activitat 1: Escolta la poesia

Utilitzarem la música com a element proper als nostres alumnes per encaminar-los de forma subtil cap a la poesia. De fet, la música té poesia i la poesia té música.

Escoltarem:

- "Comiéndote a besos" Rozalén.

<https://www.youtube.com/watch?v=-O6WGdkOFOU>

- "Paraules d'amor" Joan Manel Serrat.

<https://www.youtube.com/watch?v=4FbBE5wcVZk>

- "Hello" Adele

<https://www.youtube.com/watch?v=YQHsXMgIC9A>

Comiéndote a besos

Fueron 4 los segundos,
que pasaron hasta que pude encontrarte,
entre los rostros congelados,
y paso una eternidad,
al mirarte y contemplar,
en tus ojos reflejada, mi mirada.

Y hoy bendigo las razones,
casuales por las que decidiste elegir,
mi banco para esperar,
para encontrar,
fue tu roce, fue tu aroma,
despertando mis hormonas,
lo que me obliga a cerrar la mente,
y respirar, y controlar la activación,

Y mi razón, se convirtió,
en buscarte entre las calles,
en los parques, tiendas, bares,
en sonrisas y destellos de cristal,
que siguió la consiguí,

Estructura de l'activitat:

A partir de l'audició i la posterior lectura de la lletra de la cançó es treballarà:

- La lectura expressiva i comprensiva en llengua castellana a partir d'un codi QR.
- La deducció del significat pel context.
- L'ús del diccionari.
- Intentar relacionar el significat amb vivències pròpies per així mostrar el caràcter universals de la poesia lírica i les cançons.
- Posada en comú de les conclusions.

y esta historia comenzó a brillar,
y un buen día te atreviste,
a confesarme que tenías,
tanto miedo a que yo supiera,
de tu realidad,
y no comprendes,

Estribillo:

Que no es tu signo positivo,
el que invierte en conflictivo,
las cosas del querer,
que eres tu quien me revuelve,
que eres tu quien me enamora,
tu quien me convierte en la mejor persona,
y si tengo que gritarte lo que siento,
te digo que quiero,
con tu suerte, con tu mierda,
con pasado, con presente,
con o sin enfermedad,

Y tú no ves,
que quiero seguir comiéndote a besos (bis)

Y es que el miedo que yo tengo,
Es simplemente no poder,
Saborearte lo suficiente,
Es dejarte escapar,
Es vivir sin apostar,
Porque quien juega con la mano más potente,
Son tus ojos, no tu sangre,
Los que rastrean mi cama,
Cada noche y cada día al despertar.

Y es tu sexo, no tu sangre,
El que se adentra protegido,
Entre los huecos más oscuros,
De mi intimidad, y no comprendes,
Que es tu risa no tu sangre,
Quien contagia la alegría,
Las esquinas los rincones de mi vida,
Que eres tú, que no es tu sangre,
Quien invade de felicidad mis días,

(Estribillo)

Paraules d'amor

Ella em va estimar tant...
Jo me l'estimo encara.
Plegats vam travessar
una porta tancada.

Ella, com us ho podré dir,
era tot el meu món, llavors
quan en la llar cremaven
només paraules d'amor...

Paraules d'amor senzilles i tendres.
No en sabíem més, teníem quinze anys.
No havíem tingut massa temps per aprendre'n,
tot just despertàvem del son dels infants.

En teníem prou amb tres frases fetes
que havíem après d'antics comedians.
D'històries d'amor, somnis de poetes,
no en sabíem més, teníem quinze anys...

Ella qui sap on és,
ella qui sap on para.
La vaig perdre i mai més
he tornat a trobar-la.

Però sovint en fer-se fosc,
de lluny m'arriba una cançó.
Velles notes, vells acords,
velles paraules d'amor...

Paraules d'amor senzilles i tendres.
No en sabíem més, teníem quinze anys.
No havíem tingut massa temps per aprendre'n,
tot just despertàvem del son dels infants.

En teníem prou amb tres frases fetes
que havíem après d'antics comedians.
D'històries d'amor, somnis de poetes,
no en sabíem més, teníem quinze anys...

Estructura de l'activitat:

A partir de l'audició i la posterior lectura del poema musicalitzat es treballarà:

- La lectura expressiva i comprensiva en llengua catalana a partir d'un codi QR.
- La deducció del significat pel context.
- L'ús del diccionari.
- Intentar relacionar el significat amb vivències pròpies per així mostrar el caràcter universals de la poesia lírica i les cançons.
- Posada en comú de les conclusions.

Hello

Hello, it's me
I was wondering if after all these years
You'd like to meet, to go over everything
They say that time's supposed to heal ya
But I ain't done much healing
Hello, can you hear me?
I'm in California dreaming about who we used to be
When we were younger and free
I've forgotten how it felt before the world fell at our feet

There's such a difference between us
And a million miles
Hello from the other side
I must've called a thousand times to tell you
I'm sorry, for everything that I've done
But when I call you never seem to be home

Hello from the outside
At least I can say that I've tried to tell you
I'm sorry, for breaking your heart
But it don't matter, it clearly doesn't tear you apart
anymore
Hello, how are you? It's so typical of me to talk about
myself

I'm sorry, I hope that you're well Did you ever make it
out of that town Where nothing ever happened? It's
no secret That the both of us are running out of time
So hello from the other side I must've called a
thousand times to tell you I'm sorry, for everything that
I've done But when I call you never seem to be home
Hello from the outside At least I can say that I've tried
to tell you I'm sorry, for breaking your heart But it
don't matter, it clearly doesn't tear you apart anymore

Oooooohh, anymore Oooooohh, anymore Oooooohh,
anymore Anymore Hello from the other side I
must've called a thousand times to tell you I'm sorry,
for everything that I've done But when I call you never
seem to be home Hello from the outside At least I
can say that I've tried to tell you I'm sorry, for breaking
your heart But it don't matter, it clearly doesn't tear
you apart anymore.

Estructura de l'activitat:

A partir de l'audició i la posterior lectura del poema musicalitzat es treballarà:

- La lectura expressiva i comprensiva en llengua anglesa a partir d'un Codi QR.
- La deducció del significat pel context.
- L'ús del diccionari.
- Intentar relacionar el significat amb vivències pròpies per així mostrar el caràcter universals de la poesia lírica i les cançons.
- Posada en comú de les conclusions.

Aplicació per la tauleta:

- Reproductor de vídeo.
- Lector Codi QR

Objectius de l'activitat:

- Interpretar i comentar de forma adequada l'audició de poemes musicalitzats i cançons escrites per dones.
- Potenciar el treball comparatiu de textos com a base pel desenvolupament de la interpretació.
- Utilitzar les TIC a l'aula de literatura.
- Reconèixer les diferents aplicacions a usar per a la realització de l'activitat.
- Localitzar els diferents arxius de vídeo a treballar dins de la tauleta.
- Usar adequadament l'aplicació necessària per reproduir els vídeos.

Activitat 2: Qui escriu què?

Aquesta activitat està dissenyada per ressaltar els tòpics sexistes a la literatura. Com els estereotips de gènere poden donar una idea preconcebuda sobre el que escriuen les dones i el que escriuen els homes.

ELEGÍA Y POSTAL

No es fácil cambiar de casa,
de costumbres, de amigos,
de lunes, de balcón.
Pequeños ritos que nos fueron
haciendo como somos, nuestra vieja
taberna, cerveza
para dos.
Hay cosas que no arrastra el equipaje:

Estructura de l'activitat:

Llegir individualment el poema apartir d'un Codi QR.

Subratllar les paraules que no es coneixen al text i buscar-les al diccionari.

Posada en comú de la comprensió del text.

Distingir el tema del poema.

el cielo que levanta una persiana,
el olor a tabaco de un deseo,
los caminos trillados de nuestro corazón.
No es fácil deshacer las maletas un día
en otra lluvia,
cambiar sin más de luna,
de niebla, de periódico, de voces,
de ascensor.
Y salir a una calle que nunca has presentado,
con otros gorriones que ya
no te preguntan, otros gatos
que no saben tu nombre, otros besos
que no te ven venir.
No, no es fácil cambiar ahora de llaves.
Y mucho menos fácil,
ya sabes,
cambiar de amor.

ÁNGELES MORA

Amb l'aplicació "Avatar cartoon", crear un avatar amb la imatge de com ens imaginem l'autor del poema.

Raonar perquè es creu que ha estat escrit per una dona o un home.

¡QUÉ TRISTEZA DE OLOR A JAZMÍN!

¡Qué tristeza de olor de jazmín! El verano
torna a encender las calles y a oscurecer las casas,
y, en las noches, regueros descendidos de estrellas
pesan sobre los ojos cargados de nostalgia.

En los balcones, a las altas horas, siguen
blancas mujeres mudas, que parecen fantasmas;
el río manda, a veces, una cansada brisa,

Estructura de l'activitat:

Llegir individualment el poema a partir del codi QR.

Subratllar les paraules que no es coneixen al text i buscar-les al diccionari.

Posada en comú de la comprensió del text.

Distingir el tema del poema.

el ocaso, una música imposible y romántica.

La penumbra reluce de suspiros; el mundo
se viene, en un olvido mágico, a flor de alma;
y se cogen libélulas con las manos caídas,
y, entre constelaciones, la alta luna se estanca.

¡Qué tristeza de olor de jazmín! Los pianos
están abiertos; hay en todas partes miradas
calientes... Por el fondo de cada sombra azul,
se esfuma una visión apasionada y lánguida.

JUAN RAMÓN JIMÉNEZ

Amb l'aplicació "Avatar cartoon", crear un avatar amb la imatge de com ens imaginem l'autor del poema.

Raonar perquè es creu que ha estat escrit per una dona o un home.

Presentar els autors reals dels poemes i comparar-los amb els avatars creats.

Aplicació de les tauletes

- Lector / Editor PDF **XODO PDF**.
- Lector Codi QR
- Creador avatar **AVATAR CARTOON**.

Objetius relacionats:

- Donar a conèixer i valorar la poesia escrita per dones al segle XX.
- Interpretar i comentar adequadament textos de les obres més representatives de la poesia femenina al segle XX.
- Llegir en veu alta un o varis poemes seleccionats prèviament.
- Fomentar el gust per la lectura del gènere poètic.
- Realitzar la comprensió dels poemes: vocabulari, girs, expressions...
- Potenciar el treball comparatiu de textos com a base per al desenvolupament de la interpretació.
- Reconèixer els estereotips sexistes existents a la literatura i en els materials didàctics.

- Crear un avatar com a mitjà de comunicació personal.
- Saber reconèixer i llegir un codi QR.
- Reconèixer les diferents aplicacions a usar per a la realització de l'exercici.
- Saber editar un document PDF utilitzant les utilitats bàsiques de l'aplicació **XODO PDF**.

4.3.- Activitats de desenvolupament.

Activitat 1: En busca de l'escriptora.

A través de la cerca en diferents llibres de text de la literatura, enumerarem, de forma comparativa, la quantitat d'escriptores i escriptors del S.XX que apareixen en ells.

Es repartiran els llibres de text de diferents editorials a cada grup de treball.

- Cada grup de dos elaborarà un llistat amb les escriptores i els escriptors del S.XX que apareixen a cada llibre a l'ordinador.
- Amb el llistat fet hauran de fer un gràfic representatiu amb les dades recollides utilitzant l'aplicació de la tauleta "Chart maker"

Aplicació de les tauletes

- Elaboració de gràfics **Chart maker**.

Objectius relacionats:

Prendre consciència dels obstacles que, al llarg de la Història, han trobat les dones per al seu ple desenvolupament i reflexionar sobre les possibles causes.

Visualitzar el treball i la presència de les dones en l'àmbit literari.

Reconèixer els estereotips sexistes existents en la literatura i en els materials didàctics.

Interpretar dades per poder elaborar diversos tipus de gràfics.

Reconèixer les diferents aplicacions a usar per a la realització de l'exercici.

Activitat 2: Llegim a les poetesses del S.XX

Se'ls proporcionarà als alumnes els poemes seleccionats en un pdf a la tauleta amb una petita ressenya de las autores així com una petita explicació del context històric en el que va viure i escriure l'obra en qüestió.

En tots els poemes treballats (Llengua Castellana, Llengua Catalana y Llengua Anglesa) es seguirà el mateix esquema de treball:

- **Localització del poema:**

- Autora. Dades biogràfiques
- Època.

- **Anàlisi del poema:**

- Llegir els poemes, primer individualment, tantes vegades com sigui necessari. I després, en veu alta, mentre es llegeixen en veu alta, aquests també es gravaran. Els poemes s'han d'escoltar.
- Escriure una frase sobre la primera sensació/emoció que ens ha produït la seva lectura (tristesia, alegria,...).
- Per a profunditzar la comprensió del mateix, tornar-lo a llegir i anar escrivint tot allò que no s'entengui, els versos més complicats o les paraules que necessitem buscar en el diccionari. Després intentar trobar el significat intercontextual d'aquest.
- Distingir el tema: en poques paraules explicar el que l'autora ha volgut transmetre'ns. ¿Creus que un escriptor ho hauria expressat de forma diferent? ¿Què creus que hauria canviat?
- Debatre de forma grupal el tema del poema. Confeccionar un mural amb les idees exposades.

- **Jugant amb els poemes:**

- A partir d'uns exemples donats per nosaltres (PDI) confeccionar un cal·ligrama del poema.
- Realitzar una fotografia al cal·ligrama amb la tauleta per poder fer un mural.

Els poemes seleccionats es troben en l'apartat d'annex I.

Aplicació a les tauletes

- Lector / Editor PDF **XODO PDF**.
- Editor de documents Word **Libreoffice**.
- Camara de fotos.

Objectius relacionats:

- Donar a conèixer i valorar la poesia escrita per dones al segle XX.
  - Interpretar i comentar adequadament textos de les obres més representatives de la poesia femenina al segle XX.
  - Llegir en veu alta un o varis poemes seleccionats prèviament.
  - Fomentar el gust per la lectura del gènere poètic.
  - Realitzar la comprensió dels poemes: vocabulari, girs, expressions...
  - Potenciar el treball comparatiu de textos com a base per al desenvolupament de la interpretació.
  - Reconèixer els estereotips sexistes existents a la literatura i en els materials didàctics.
- Visualitzar el treball i la presència de les dones en l'àmbit literari.
- Fomentar l'aprenentatge per projectes com una estratègia d'aprenentatge significatiu de la lectura.
- Reconèixer les diferents aplicacions a usar per a la realització de l'exercici.
  - Saber editar un document PDF utilitzant les utilitats bàsiques de l'aplicació **XODO PDF / LIBREOFFICE**.

4.4.- Activitats d'ampliació

Activitat 1: Poesia Visual

Consisteix en explicar el sentit dels poemes a partir de la seva traducció visual utilitzant imatges per a expressar-se.

En grups de dos hauran de:

- Seleccionar el poema treballat que més els agradi i d'aquest escollir quins versos voldran treballar.
- Tots els joves disposaran d'una galeria d'imatges a la tauleta.
- Després de llegir-lo hauran de copiar els versos a treballar visualment, hauran d'escollir el color, el tipus, la mida i la forma de la lletra amb la que voldran expressar els versos seleccionats, amb l'aplicació PIXLR.
- Escollir la/les imatge/s i conceptes visuals necessaris i muntar a l'ordinador el poema visual.
- Tots els poemes visuals s'imprimiran per poder muntar una exposició conjunta.

Aplicació a les tauletes

- Editor / Creador d'imatges PIXLR.

Objectius relacionats:

- Realitzar la comprensió dels poemes: vocabulari, girs, expressions...
- Introduir la traducció visual dels poemes com a una potent estratègia de lectura.

Realitzar la comprensió dels poemes: vocabulari, girs, expressions...

Introduir la traducció visual dels poemes com a una potent estratègia de la lectura comprensiva.

Expressar los sentiments, emocions... que ens transmeten certs poemes de forma visual a partir de la construcció de petites representacions gràfiques.

Fomentar l'aprenentatge por projectes com una estratègia d'aprenentatge significatiu de la lectura.

Utilitzar les TIC a l'aula de literatura.

Reconèixer les distintes aplicacions a usar per la realització de l'exercici.

Saber utilitzar l'aplicació PIXLR per crear / modificar imatges.

Saber utilitzar les diferents opcions de la càmera fotogràfica de la Tauleta.

Activitat 2: Recitem poemes “audiollibre”

Amb els versos escollits per realitzar els poemes visuals es farà un “**audiollibre**” a través de la recitació i gravació dels mateixos, per després poder muntar un arxiu d'àudio amb els diferents poemes visuals.

Cada alumne llegirà en silenci, les vegades que sigui necessari pel seu poema visual.

Llegirà en veu alta amb claredat articulatòria i amb l'adequada entonació i ritme. (Practicar les vegades que siguin necessàries). Hofaran en parelles per ajudar-se entre ells.

En grups de dos es gravaran un a l'altre.

Aplicació de les tauletes

- Gravadora de veu.
- Editor de imatge / vídeo **DRAW MY STORY**.

Objectius relacionats:

Donar a conèixer i valorar la poesia escrita per dones al segle XX.

Interpretar i comentar adequadament textos de les obres més representatives de la poesia femenina al segle XX.

Llegir en veu alta un o varis poemes seleccionats prèviament.

Memoritzar i recitar els poemes seleccionats.

Utilitzar les TIC a l'aula de literatura.

Fomentar l'aprenentatge per projectes com una estratègia d'aprenentatge significatiu de la lectura.

Fomentar el gust per la lectura del gènere poètic.

Reconèixer les diferents aplicacions a usar per la realització de l'exercici.

Saber utilitzar la gravadora de veu en diferents formats pel seu posterior uso.

Crear i editar un vídeo a partir d'imatges i arxius de veu usant l'aplicació **DRAW MY STORY**.

Utilitzar la gravadora de veu com a eina per a l'autocorrecció

4.5.- Activitats d'avaluació.

Activitat 1: Posada en comú: Parlem dels poemes

Aquesta activitat es farà en grup, on s'exposaran les diferents argumentacions, reflexiones i conclusions sobre tot el treballat al projecte.

- Comentar en grup els versos i els poemes que més els han agradat i el perquè.
- Parlar i reflexionar sobre el fet de que estiguessin fets/escrits per dones.

Aplicació de les tauletetes

- Càmera de vídeo (No us per part dels joves).

Objectius relacionats:

- Fomentar l'aprenentatge per projectes com una estratègia d'aprenentatge significatiu de la lectura.
- Relacionar la poesia amb els temes transversals del currículum, en aquest cas l'educació per la igualtat de gènere.
- Donar a conèixer i valorar la poesia escrita per dones al segle XX.
- Visualitzar el treball i la presència de les dones en l'àmbit literari.
- Construir un espai de convivència i complicitat.

5.- RECURSOS PEDAGÒGICS.

Els recursos pedagògics que s'han utilitzat han estat seleccionats d'acord amb les estratègies utilitzades en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

En aquest sentit s'han utilitzat:

- Documents amb les poesies seleccionades.
- Diferents materials digitals.
- Audicions de música.
- Ús de les TIC (Tablets, office, PDI,...)
  - Aplicacions:
    - Reproductor de vídeo
    - **XODO PDF**
    - Lector Codi QR
    - **AVATAR CARTOON**
    - Elaboració de gràfics **CHART MAKER.**
    - **Libreoffice**
    - **PIXLR**
    - Gravadora de veu
    - Càmera de la Tablet
    - **DRAW MY STORY**
- Llibres de text de llengua i literatura.

6.- AVALUACIÓ.

L'avaluació d'aquest projecte forma part de l'avaluació global del trimestre de les assignatures de Llengua Castellana, Llengua Catalana i Anglès en els apartats de llengua i literatura.

Entenem l'avaluació com un procés continu basat en l'observació sistemàtica i en l'anàlisi de les activitats realitzades pels alumnes.

L'avaluació es realitzarà durant tot el tercer trimestre, a través del treball personal que s'anirà donant de forma progressiva, així com del treball en equip i cooperatiu.

L'avaluació es realitzarà a través de varis instruments: per un costat, la realització i correcció de les activitats proposades i, per un altre, l'observació sistemàtica de cadascuna de les sessions realitzades.

Un dels aspectes importants a tenir en compte dins de l'avaluació d'aquest projecte donada la seva transcendència serà tot allò que tingui a veure amb l'ús de les tauletes, no tant sols per a la pròpia avaluació dels joves sinó també pel que fa al projecte de les tauletes en si, en el que l'avaluació haurà de marcar o dirigir les línies de la mateixa en una direcció favorable o no al seu ús dins de les àrees curriculars dins de l'escola del C.E. l'Alzina.

Criteris d'avaluació

S'haurà de contemplar l'avaluació formativa en totes les sessions que es destinin al desenvolupament d'aquest projecte i recollir els suggeriments que es considerin oportuns.

La majoria de les activitats estan relacionades amb el que es pot observar amb facilitat l'evolució de cada grup d'alumnes. Aquest seguiment ens portarà les dades dels alumnes tan a nivell de continguts treballats, la seva participació, com de la seva actitud en les diferents activitats.

L'avaluació final girarà al voltant de diversos factors:

- p Observar detingudament si en les diferents activitats, simplement es mostra una comprensió literal del text, si apareixen certs trets d'una interpretació o, inclús, si s'aporta una valoració crítica del text original. Així com la riquesa de signes que els alumnes hagin utilitzat per donar forma a la traducció visual. s

Recitar poemes amb els paràmetres treballats a l'aula.

Participar de forma activa i reflexiva en les diferents activitats.

Valorar de forma positiva el treball poètic de les dones dins de la literatura.

Entendre el perquè les dones han tingut un paper tan residual dins de la literatura en comparació amb els homes.

Ser capaç de reflexionar i treure conclusions pròpies respecte a la concepció estereotipada que tenen part de la societat de la poesia escrita per dones.

Realitzar correctament la cohesió del producte final.

Fer un bon ús de les tauletes.

7.- ANNEX I.

Poesía a treballar des de l'àrea de Llengua Castellana:

A) LA CONSTRUCCIÓN DE UN SUEÑO

Siempre hay tiempo para un sueño.

Siempre es tiempo de dejarse llevar por una
pasión que nos arrastre hacia el deseo.

Siempre es posible encontrar la fuerza
necesaria para alzar el vuelo y dirigirse hacia
lo alto.

Y es allí, y solo allí, en la altura, donde
podemos desplegar nuestras alas en toda su
extensión.

Solo allí, en lo más alto de nosotros mismos,
en lo más profundo de nuestras inquietudes,
podremos separar los brazos, y volar.

... ella ha iniciado ya ese vuelo.

Dulce Chacón

Poesia a treballar des de l'àrea de Llengua Catalana:

B) IMITACIÓ DEL DESIG

Si pogués mirar el món
amb la teva innocència sofisticada;
res no comptés, serena davant l'hora.

Si pogués només viure
de memòries, de tornaveus,
de rellotges parats i ulls d'ambre.

Si pogués patir de nou
(per la usura de felicitat
que l'esforç sempre comporta).

Si pogués despullar de fatiga
cada nova temptativa, cada esforç,
el pàl·lid reflex d'allò que vam viure.

Si pogués tenir tot el que deixo,
el que hi ha darrere
cada paraula, cada poema.

Si pogués...

Si pogués almenys un instant,

si pogués...

Poesies a treballar des de l'àrea de Llengua Anglesa:

C) **TO HAVE YOU**

I do not want to have you
to fill the empty parts of me
I want to be full on my own.

I want to be so complete
I could light a whole city
and then
I want to have you
cause the two of
us combined
could set it
on fire.

Rupi Kaur.